

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych (241307)

Analitycy finansowi

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych (241307)

Analitycy finansowi

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych (241307)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [102]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/urz%C4%85d-biznesu-papieru-dokument-3295556>
[dostęp: 10.07.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Ocenianie ryzyka związanego z produktami ubezpieczeniowymi oraz ponoszonego przez zakład ubezpieczeń	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Projektowanie i obsługiwanie produktów ubezpieczeniowych	10
3.4. Kompetencje społeczne.....	13
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	15
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych 241307

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Specjalista do spraw oceny produktów.
- Specjalista do spraw oceny ryzyka (underwriter).
- Specjalista zarządzania produktami.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2413 Financial analysts.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006–2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w czerwcu 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Anna Jawor-Joniewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Ewa Marcinkowska – Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., Gdańsk.
- Ireneusz Myszyk – Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., Gdańsk.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Urszula Jeruszka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Barbara Sajkiewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Zdzisław Czajka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Maciej Gruza – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.

Recenzenci:

- Jacek Górecki – Działalność ubezpieczeniowa „To Ma Sens”, Warszawa.
- Renata Pajewska-Kwaśny – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Andrzej Organ – ekspert niezależny, Warszawa.
- Elżbieta Cwalina – Konzeption 2 Sp. z o.o., Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Specjalista do spraw ubezpieczeń⁴ majątkowych i osobowych zajmuje się oceną ryzyka³ w działalności gospodarczej, zawodowej i osobistej, możliwościami jego finansowania, gospodarowaniem funduszem ryzyka, analizą zasad ochrony ubezpieczeniowej, kalkulacją składki i świadczeń, analizą kosztów oraz organizacją działalności ubezpieczeniowej.

WAŻNE:

Zawód specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych łączy w sobie różne specjalności, zróżnicowane pod względem zakresu wykonywanych zadań na konkretnych stanowiskach pracy oraz szczegółowych zestawów wiedzy i umiejętności niezbędnych do ich realizacji.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych zajmuje się oceną oraz obsługą ryzyka ubezpieczeniowego dla firmy ubezpieczeniowej. Potrafi identyfikować i mierzyć ryzyko oraz określać możliwości jego wyceny, przygotowywać umowy ubezpieczeniowe oraz oceniać jakość zabezpieczenia przed wystąpieniem ryzyka, kontrolując jej realność i rzetelność. Dodatkowo osobom wykonującym ten zawód powierzane są zadania obsługi rezerw ubezpieczeniowych oraz współpracy z firmami reasekuracyjnymi².

W ramach realizowanych zadań specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych analizuje koszty prowadzenia działalności ubezpieczeniowej (w tym działań sprzedażowych, realizowanych przez kanały dystrybucji) oraz ich powiązania z wynikami osiąganymi przez towarzystwo ubezpieczeniowe. Przygotowane analizy służą dyrekcji zarządzającej danym biurem do podejmowania działań zwiększających sprzedaż lub do podjęcia decyzji o rezygnacji z danego obszaru działania. Zadaniem pracownika w tym zawodzie jest też branie czynnego udziału w tworzeniu rozwiązań systemowych, wspierających obszar sprzedażowy i tworzenie nowych produktów ubezpieczeniowych. Dodatkowo osoba wykonująca ten zawód powinna szybko reagować na zmiany rynkowe i konkurencyjne dotyczące danego obszaru produktowego, tj. odświeżać produkt (dbałość o rentowność); jest to szczególnie istotne w przypadku ubezpieczeń sezonowych, np. rolniczych.

W obliczu silnej konkurencji na rynku ubezpieczeniowym specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych z reguły zajmuje się wąskim wycinkiem produktowym, co gwarantuje należytą staranność i szybką reakcję na zmiany rynkowe. Dużym wyzwaniem dla osób pracujących w tym zawodzie są zmiany ustawodawcze, powodujące nierzadko istotne korekty podejścia do danego obszaru ubezpieczeń, np. ubezpieczeń obowiązkowych grup zawodowych.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** korzysta z różnych sposobów wykonywania pracy, w tym:

- uczestniczenia w planowaniu sprzedaży ubezpieczeń i określaniu wyniku finansowego zakładu ubezpieczeń z działalności ubezpieczeniowej w porozumieniu z dyrektorem biura oraz dyrektorem zarządzającym,
- opracowywania podstawowych zasad akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego oraz warunków ubezpieczeń do stosowania przez ubezpieczyciela w zawieranych umowach ubezpieczenia,
- rozpoznawania i pomiaru ryzyka oraz określania możliwości jego finansowania i ubezpieczenia poprzez reasekurację,
- określania rodzajów i wzorów dokumentów wewnętrznych stosowanych przez zakład ubezpieczeń,
- analizowania potrzeb zakładu ubezpieczeń w zakresie reasekuracji wynikającej z przepisów i wewnętrznej strategii zarządzania ryzykiem,
- przygotowywania umów ubezpieczeniowych oraz zabezpieczania gwarancji ich realności,
- realizowania obsługi ubezpieczeń od akwizycji do zawarcia umów ubezpieczeniowych,
- oceniania jakości ochrony ubezpieczeniowej oraz kontroli jej realności i rzetelności,
- tworzenia i gospodarowania funduszami ubezpieczeniowymi,
- kontrolowania i wykonywania założonych planów w zakresie sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oraz wyników finansowych,
- analizowania przebiegu umów ubezpieczeniowych oraz kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej,
- mierzenia, obliczania i oceniania na bieżąco i okresowo wyników finansowych oferowanych ubezpieczeń,
- określania kanałów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych oraz procedur postępowania dla tych kanałów w celu zapewnienia optymalnej dystrybucji produktów ubezpieczyciela,
- prowadzenia marketingu ubezpieczeniowego oraz kampanii sprzedażowych,
- kierowania zespołem pracowników realizujących zadania szczegółowe,
- określania zasad współpracy z osobami na innych stanowiskach pracy oraz z jednostkami organizacyjnymi zakładu ubezpieczeń,
- określania potrzeb technicznego wsparcia (sprzętu informatycznego, oprogramowania, środków łączności, kontroli itp.) własnego stanowiska pracy oraz stanowisk podległych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Najczęściej **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** pracuje w towarzystwach ubezpieczeniowych. Miejszem pracy osoby wykonującej ten zawód jest z reguły siedziba zakładu ubezpieczeń. Praca odbywa się w pomieszczeniach biurowych i w innych miejscach spotkań z partnerami instytucji ubezpieczeniowej. Pracownik w tym zawodzie swoje zadania zawodowe realizuje także poza biurem ubezpieczyciela.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- komputer z oprogramowaniem biurowym umożliwiającym przygotowywanie ofert, prezentacji, zbieranie materiałów i danych niezbędnych do planowania i wykonywania pracy, z oprogramowaniem do przeglądania zasobów internetu, wysyłania i odbierania poczty elektronicznej oraz ze specjalistycznym oprogramowaniem służącym do analizy ryzyka,
- komunikatory umożliwiające prowadzenie spotkań on-line,
- drukarki, skanery i inne typowe urządzenia biurowe,
- samochód osobowy (w przypadku wykonywania pracy poza siedzibą pracodawcy).

Organizacja pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych najczęściej pracuje w siedzibie zakładu ubezpieczeniowego na podstawie umowy o pracę, przeciętnie przez 8 godzin dziennie, 5 dni w tygodniu. Praca w godzinach nocnych oraz w dni wolne nie jest wymagana. Organizacja pracy w tym zawodzie zależy od rodzaju zajmowanego stanowiska, jednak najczęściej jest to praca w systemie zadaniowym. Zdarza się, że w wyjątkowych sytuacjach godziny pracy mogą zostać wydłużone. Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych wykonuje szereg czynności biurowych, współpracuje bezpośrednio z pracownikami zakładu ubezpieczeń oraz kontaktuje się ze współpracownikami za pośrednictwem telefonu lub e-mailowo.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wykonywanie pracy w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** nie wiąże się z występowaniem specyficznych zagrożeń dla zdrowia. Praca w zamkniętych pomieszczeniach, przed ekranem komputera może jednak powodować znużenie, bóle głowy, ewentualnie problemy ze wzrokiem. Wykonywanie tego zawodu może wiązać się z obciążeniem psychicznym, co w skrajnych przypadkach może wpływać negatywnie na ogólny stan zdrowia osoby ją wykonującej.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku i słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia rachunkowe,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- rozumowanie logiczne,

- dobra pamięć,
- zdolność współdziałania,
- zdolność przekonywania,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- łatwość wypowiedzania się w mowie i piśmie;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- inicjatywność,
- odporność emocjonalna,
- wytrwałość,
- samokontrola,
- dokładność,
- cierpliwość,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- dążenie do osiągnięcia celów oraz ustawicznego rozwoju zawodowego.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych nie musi spełniać szczególnych wymagań fizycznych i zdrowotnych. Jednak z uwagi na stałe i intensywne kontakty z innymi ludźmi czynnikiem utrudniającym pracę w tym zawodzie są wady i dysfunkcje narządu wzroku, które nie mogą być skorygowane szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, wady narządu słuchu, które nie mogą być skorygowane aparatem słuchowym w przypadku co najmniej jednego ucha, tak aby możliwa była komunikacja werbalna.

Zawód ten mogą wykonywać osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności kończyn górnych i dolnych, w tym osoby poruszające się na wózkach, przy czym w takiej sytuacji należy dostosować stanowisko pracy do ich potrzeb.

Pracę w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** mogą utrudniać dysfunkcje wzroku oraz słuchu, które wykluczają możliwość kontaktów zdalnych oraz niepełnosprawność intelektualna, która może uniemożliwić wykonywanie zawodu zgodnie z oczekiwaniem pracodawcy oraz klientów.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** wymagane jest wykształcenie wyższe.

Preferowane jest ukończenie kształcenia o kierunku związanym z ubezpieczeniami lub analizą matematyczną/statystyką. Wprawdzie pracodawcy zwracają uwagę na wykształcenie kandydatów, lecz duży nacisk kładą również na doświadczenie zdobyte w pracy na podobnym stanowisku oraz kompetencje społeczne, pozwalające na efektywne realizowanie powierzonych obowiązków.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** nie ma formalnych wymogów w zakresie tytułów zawodowych, kwalifikacji czy uprawnień niezbędnych do wykonywania pracy. Należy jednak zaznaczyć, że pracodawcy cenią nieformalne certyfikaty zdobywane po ukończeniu kursów i szkoleń organizowanych przez towarzystwa ubezpieczeniowe lub firmy szkoleniowe, a także szkoły wyższe w zakresie produktów ubezpieczeniowych czy zarządzania ryzykiem⁷.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych z reguły rozpoczyna karierę zawodową od stanowisk pomocniczych, takich jak referent do spraw ubezpieczeń określonego rodzaju czy referent do spraw produktów. Następnie, w miarę zdobywania nowej wiedzy i nabywania doświadczenia zawodowego, specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych może awansować na stanowiska wymagające wyższych kwalifikacji, takie jak:

- specjalista do spraw oceny ryzyka (underwriter⁶),
- specjalista do spraw ubezpieczeń,
- specjalista do spraw produktów,
- starszy specjalista do spraw oceny ryzyka (senior underwriter),
- kierownik zespołu specjalistów,
- kierownik działu do spraw ubezpieczeń gospodarczych/korporacyjnych,
- dyrektor do spraw ubezpieczeń.

Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych w ramach rozwoju zawodowego może również dalej kształcić się na studiach podyplomowych, na kierunkach związanych z ubezpieczeniami, zarządzaniem ryzykiem czy rozwojem produktów ubezpieczeniowych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** swoje kompetencje zawodowe może potwierdzić dyplomem ukończenia uczelni wyższej na kierunkach związanych z ubezpieczeniami, ekonomią lub na kierunkach pokrewnych.

Kompetencje zawodowe mogą być także potwierdzane dyplomem ukończenia studiów podyplomowych. Możliwe jest też uzyskanie nieformalnych certyfikatów potwierdzających ukończenie szkoleń organizowanych w zakładzie pracy lub przez zewnętrzne podmioty.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Kierownik agencji ubezpieczeniowej	134602

Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	241308
Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych	241309
Specjalista zarządzania ryzykiem (underwriter)	241310
Agent ubezpieczeniowy	332101
Broker reasekuracyjny	332103
Broker ubezpieczeniowy	332104

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Analizowanie potrzeb zakładu ubezpieczeń w zakresie reasekuracji i aranżowania ochrony reasekuracyjnej stosownie do potrzeb w obszarach reasekuracji umownej, jak i fakultatywnej⁵.
- Z2 Identyfikowanie ryzyka ubezpieczeniowego, określanie metod jego pieniężnej wyceny dla celów ubezpieczeniowych oraz algorytmów¹ postępowania przy analizie ryzyka ubezpieczeniowego.
- Z3 Opracowywanie podstawowych zasad akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego oraz warunków ubezpieczeń w zawieranych umowach ubezpieczenia.
- Z4 Określanie rodzajów i wzorów dokumentów do stosowania przez zakład ubezpieczeń.
- Z5 Uczestniczenie w planowaniu sprzedaży ubezpieczeń i planowaniu wyniku finansowego zakładu ubezpieczeń z działalności ubezpieczeniowej, określanie kanałów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych i procedur postępowania dla tych kanałów oraz kontrolowanie i wykonywanie założonych planów w zakresie sprzedaży oraz wyników finansowych.
- Z6 Realizowanie obsługi ubezpieczeń od akwizycji do zawarcia umów ubezpieczenia oraz prowadzenie dokumentacji.
- Z7 Analizowanie przebiegu umów ubezpieczenia oraz kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej.
- Z8 Ocenianie jakości ochrony ubezpieczeniowej, kontrolowanie jej realności i rzetelności oraz mierzenie, obliczanie i ocenianie wyników finansowych ubezpieczeń.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Ocenianie ryzyka związanego z produktami ubezpieczeniowymi oraz ponoszonego przez zakład ubezpieczeń

Kompetencja zawodowa Kz1: Ocenianie ryzyka związanego z produktami ubezpieczeniowymi oraz ponoszonego przez zakład ubezpieczeń obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Analizowanie potrzeb zakładu ubezpieczeń w zakresie reasekuracji i aranżowania ochrony reasekuracyjnej stosownie do potrzeb w obszarach reasekuracji umownej, jak i fakultatywnej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy prawne dotyczące zasad reasekuracji; • Metody analizy oraz oceny ryzyka; • Narzędzia sprawozdawcze – elektroniczne arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Określać potrzeby zakładu ubezpieczeń w zakresie reasekuracji; • Identyfikować źródła i rodzaje ryzyka w zakładzie ubezpieczeń oraz stworzyć ich rejestr; • Obsługiwać elektroniczne narzędzia sprawozdawcze – arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Posługiwać się aplikacjami komputerowymi służącymi do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka.

Z2 Identyfikowanie ryzyka ubezpieczeniowego, określanie metod jego pieniężnej wyceny dla celów ubezpieczeniowych oraz algorytmów postępowania przy analizie ryzyka ubezpieczeniowego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy prawne ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz zagadnienia prawne związane z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej; • Metody analizy oraz oceny ryzyka; • Narzędzia sprawozdawcze – elektroniczne arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Zasady analizowania danych finansowych dotyczących szkód zgłoszonych do zakładu ubezpieczeń; • Zasady analizowania ryzyka pod kątem potrzeb reasekuracyjnych; • Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Zasady budowania algorytmów postępowania przy analizie ryzyka ubezpieczeniowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikować źródła i rodzaje ryzyka ubezpieczeniowego oraz stworzyć ich rejestr; • Określać metody pomiaru rozmaitych rodzajów ryzyka; • Obsługiwać elektroniczne narzędzia sprawozdawcze – arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Interpretować dane finansowe dotyczące szkód zgłoszonych do zakładu ubezpieczeń; • Analizować oraz oceniać zidentyfikowane ryzyka pod kątem potrzeb reasekuracyjnych; • Posługiwać się aplikacjami komputerowymi służącymi do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Wykorzystywać algorytmy postępowania do analizy ryzyka ubezpieczeniowego.

Z3 Opracowywanie podstawowych zasad akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego oraz warunków ubezpieczeń w zawieranych umowach ubezpieczenia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawy prawne ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz zagadnienia prawne związane z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej; • Zasady akceptacji ryzyka na bazie informacji i danych historycznych; • Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Podstawy analizy finansowej, ekonomiki przedsiębiorstw oraz gospodarki finansowej zakładów ubezpieczeń; • Rozwiązania i usługi oferowane przez konkurencyjne towarzystwa ubezpieczeniowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować w praktyce zawodowej przepisy w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz prowadzenia działalności ubezpieczeniowej; • Tworzyć zasady akceptacji ryzyka na bazie wcześniej zgromadzonych informacji i danych historycznych gromadzonych w tym celu; • Obsługiwać aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Przeprowadzać analizę finansową klientów oraz przeprowadzać analizę finansową zakładów ubezpieczeń; • Analizować rynek ubezpieczeniowy pod kątem istniejących i nowych produktów ubezpieczeniowych w celu budowania i aktualizacji własnej oferty produktów ubezpieczeniowych.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Projektowanie i obsługiwane produktów ubezpieczeniowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Projektowanie i obsługiwane produktów ubezpieczeniowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Określanie rodzajów i wzorów dokumentów do stosowania przez zakład ubezpieczeń	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Przepisy prawa oraz wewnętrzne procedury w zakresie dokumentów zawierające informacje niezbędne do podjęcia decyzji o warunkach ubezpieczenia; Ofertę oraz strukturę organizacyjną zakładu ubezpieczeń; Zasady i narzędzia sprawozdawcze – elektroniczne arkusze kalkulacyjne i bazy danych; Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka. 	<ul style="list-style-type: none"> Opracowywać wzory dokumentów zawierające wszystkie informacje niezbędne do podjęcia decyzji o warunkach ubezpieczenia; Współpracować z innymi specjalistami, np. informatykami, przy opracowaniu oprogramowania wspierającego bieżącą działalność; Przygotowywać sprawozdania z wykorzystaniem elektronicznych arkuszy kalkulacyjnych i baz danych; Obsługiwać aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka.

Z5 Uczestniczenie w planowaniu sprzedaży ubezpieczeń i planowaniu wyniku finansowego zakładu ubezpieczeń z działalności ubezpieczeniowej, określanie kanałów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych i procedur postępowania dla tych kanałów oraz kontrolowanie i wykonywanie założonych planów w zakresie sprzedaży oraz wyników finansowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady analizowania rynku ubezpieczeniowego i oferty konkurencji; Zasady opisywania zjawisk życia codziennego za pomocą pojęć ubezpieczeniowych i matematycznych niezbędnych dla skonstruowania warunków ubezpieczeń i taryf składek; Grupy docelowe oraz potrzeby klientów zakorzenione w wynikach badań marketingowych; Zasady tworzenia planów sprzedaży i określania parametrów finansowych; Zasady i metody analizowania danych sprzedażowych; Założenia i parametry określające poziom jakości oferowanych usług; Zasady organizowania działań prowadzących do realizacji założonych celów w zakresie sprzedaży oraz wyników finansowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Analizować rynek ubezpieczeniowy pod kątem istniejących i nowych produktów ubezpieczeniowych w celu budowania i aktualizacji własnej oferty produktów ubezpieczeniowych; Przenosić obserwacje zjawisk życia codziennego na język pojęć ubezpieczeniowych i matematycznych niezbędnych dla skonstruowania warunków ubezpieczeń i taryf składek; Identyfikować i analizować grupy docelowe oraz potrzeby klientów zidentyfikowane poprzez badania marketingowe; Opracowywać plany sprzedaży i określać ich parametry finansowe; Analizować dane sprzedażowe; Analizować poziom jakości oferowanych usług; Porównywać plany z rzeczywistością oraz w razie niezgodności rekomendować i/lub podejmować działania zaradcze.

Z6 Realizowanie obsługi ubezpieczeń od akwizycji do zawarcia umów ubezpieczenia oraz prowadzenie dokumentacji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i techniki sprzedażowe z zakresu 	<ul style="list-style-type: none"> Nawiązywać kontakt z klientami i zainteresować

<p>ubezpieczeń majątkowych oraz osobistych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ofertę zakładu ubezpieczeń; • Narzędzia sprawozdawcze – elektroniczne arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Grupy docelowe oraz potrzeby klientów; • Zasady przeprowadzania wstępnej oceny warunków ubezpieczenia; • Zasady gromadzenia informacji zdobytych podczas spotkań z klientami. 	<p>ich ofertą z zakresu ubezpieczeń majątkowych oraz osobistych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przekazywać klientom aktualną ofertę ubezpieczeniową; • Posługiwać się elektronicznymi arkuszami kalkulacyjnymi i bazami danych; • Obsługiwać aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka; • Identyfikować i analizować grupy docelowe oraz potrzeby klientów; • Wykorzystywać dostępne dokumenty/aplikacje do wstępnej oceny warunków ubezpieczenia; • Gromadzić informacje zdobyte podczas spotkań z klientami.
--	--

Z7 Analizowanie przebiegu umów ubezpieczenia oraz kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady analizowania przebiegu umów ubezpieczenia oraz kosztów prowadzenia działalności ubezpieczeniowej; • Zasady szacowania korzyści wynikających z poszczególnych umów dla zakładu ubezpieczeń; • Dokumenty opisujące przebieg umów poszczególnych klientów; • Taryfy ubezpieczeniowe i zasady ich stosowania; • Narzędzia sprawozdawcze – elektroniczne arkusze kalkulacyjne i bazy danych; • Aplikacje komputerowe służące do wspierania procesów zarządzania i obliczania ryzyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizować przebieg umów ubezpieczenia oraz obliczać koszt prowadzenia działalności ubezpieczeniowej dla poszczególnych klientów; • Szacować korzyści wynikające z poszczególnych umów dla zakładu ubezpieczeń; • Posługiwać się dokumentami opisującymi przebieg umów poszczególnych klientów; • Stosować taryfy ubezpieczeniowe; • Posługiwać się elektronicznymi arkuszami kalkulacyjnymi i bazami danych; • Identyfikować i opisać ryzyka, które mogą się zmaterializować.

Z8 Ocenianie jakości ochrony ubezpieczeniowej, kontrolowanie jej realności i rzetelności oraz mierzenie, obliczanie i ocenianie wyników finansowych ubezpieczeń

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Warunki ubezpieczenia i inne niezbędne elementy oferty własnego ubezpieczyciela; • Taryfy ubezpieczeniowe i zasady ich stosowania; • Założenia i parametry określające poziom jakości oferowanych usług; • Zasady przeprowadzania okresowej i bieżącej oceny wyników finansowych oferowanych ubezpieczeń; • Zasady kontrolowania poziomu dostosowania oferty ubezpieczeniowej do potrzeb klientów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizować warunki ubezpieczenia i inne niezbędne elementy oferty własnego ubezpieczyciela; • Stosować taryfy ubezpieczeniowe; • Konfrontować założenia i parametry określające poziom jakości oferowanych usług ze stanem faktycznym; • Przeprowadzać okresową i bieżącą ocenę wyników finansowych oferowanych ubezpieczeń; • Kontrolować poziom dostosowania oferty ubezpieczeniowej do potrzeb klientów i w razie stwierdzenia niedostosowania podejmować kroki zaradcze.

3.4. Kompetencje społeczne

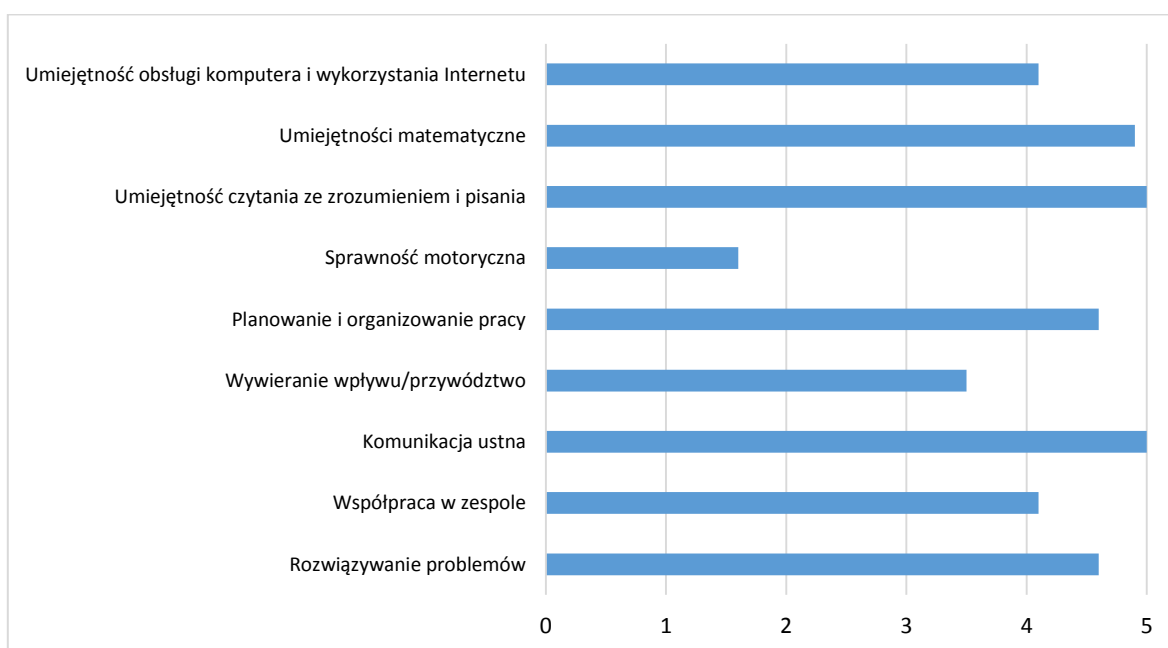
Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Przestrzegania określonych w standardach etycznych i normach zawodowych zasad uczciwości, rzetelności i poufności w działalności ubezpieczeniowej.
- Wykazywania empatii i asertywności w relacjach z członkami zespołu, współpracownikami, partnerami biznesowymi i klientami.
- Podejmowania współpracy z innymi osobami w realizacji usług ubezpieczeniowych, w tym do zabiegania o informację zwrotną od klienta o poziomie satysfakcji ze świadczonych usług.
- Koncentrowania się na praktycznych rezultatach pracy z klientem.
- Wyjaśniania klientowi szczegółów dotyczących produktów i usług oferowanych przez instytucję ubezpieczeniową w której pracuje.
- Przyjmowania współodpowiedzialności za proces wspierania klienta w kontekście osiągnięcia założonych przez niego celów.
- Oceniania i korekty własnych postaw i zachowań.
- Rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, w tym ustawicznego aktualizowania i podwyższania swoich kwalifikacji.
- Uczestniczenia w grupach, organizacjach profesjonalnych i stowarzyszeniach zawodowych, aktywnie wykonując zawód specjalisty do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

W zależności od posiadanego doświadczenia zawodowego i kompetencji **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** może podjąć pracę w towarzystwach ubezpieczeniowych na różnych stanowiskach pracy. Obecnie (2018 r.) rynek usług ubezpieczeniowych rozwija się, w wyniku czego na rynku pracy występuje duże zapotrzebowanie na specjalistów do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Osoba pragnąca podjąć pracę w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** może kształcić się w szkołach wyższych, na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych na kierunkach związanych z ubezpieczeniami.

Do wykonywania tego zawodu nie zawsze konieczne jest jednak wykształcenie kierunkowe. Często do podjęcia pracy w zawodzie specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych, zwłaszcza na stanowiskach niższego szczebla, wystarczy zdobycie wykształcenia wyższego na kierunkach pokrewnych ubezpieczeniom (np. ekonomia, finanse i rachunkowość, statystyka i ekonometria itp.).

Szkolenie

Droga do wykonywania zawodu **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** prowadzi też przez szkolenia i kursy z zakresu ubezpieczeń, oferowane przez firmy szkoleniowe, organizacje zawodowe i profesjonalne oraz szkoły wyższe.

Bardzo ważne jest również doświadczenie zawodowe oraz kompetencje zdobywane w trakcie szkoleń wewnętrznych organizowanych przez pracodawcę. Osoba pracująca w tym zawodzie może także doskonalić swoje umiejętności zawodowe, dokształcając się indywidualnie, uczestnicząc w szkoleniach, konferencjach, jak również warsztatach dotyczących tematyki ubezpieczeń.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) miesięczne wynagrodzenia całkowite w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** różnią się znacząco w zależności od posiadanego doświadczenia oraz zajmowanego stanowiska.

Na przykład miesięczne wynagrodzenie całkowite na stanowisku underwriter utrzymuje się zwykle na poziomie od 5200 zł do 8800 zł brutto. Grupa najlepiej wynagradzanych osób (około 25%) na tym stanowisku otrzymuje ponad 8800 zł brutto miesięcznie. Z kolei na stanowisku specjalista do spraw analizy ryzyka miesięczne wynagrodzenie całkowite zwykle mieści się w przedziale od 4600 zł do 8500 zł, przy czym osoby wynagradzane najlepiej (ok. 25% pracowników) zarabiają ponad 9000 zł brutto miesięcznie.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie pod względem technicznym i organizacyjnym warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcjami kończyn dolnych oraz górnych (05-R), niewykluczającymi możliwości przemieszczania się oraz obsługi komputera i utrzymywania zdalnych kontaktów ze współpracownikami,
- z dysfunkcjami narządu wzroku (04-O), które mogą być skorygowane szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcjami narządu słuchu (03-L), które mogą być skorygowane aparatem słuchowym (w przypadku co najmniej jednego ucha) w sposób umożliwiający swobodne porozumiewanie się.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 999, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2077, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Sułkowska W., Cycoń M. (red.): Kierunki rozwoju ubezpieczeń prywatnych i publicznych. Poltext, Warszawa 2017.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informacje praktyczne o zawodzie specjalisty do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych: <http://portal.uw.edu.pl/documents/5800711/461a6b77-9577-4a2d-b191-3c3dcff2713a>
- Informacje praktyczne o zawodzie specjalisty do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych: <http://www.sprawdzprace.pl/praca/opinie/polska/finanse-ekonomia-nieruchomosci/specjalista-ds-ubezpieczen>
- Portal Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: https://www.pfron.org.pl/fileadmin/files/s/4103_Specjalista_ds_ubezpiecze___maj__tkowych.pdf
- Portal dotyczący wynagrodzeń: <https://wynagrodzenia.pl/moja-placa#A>
- Portal Ministerstwa Finansów: https://www.mf.gov.pl/c/document_library/get_file?uuid=73af9a23-ac05-4412-b81e-0f6572517f12&groupId=764034
- Portal Komisji Nadzoru Finansowego: <https://www.knf.gov.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>

- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Algorytm	Określony sposób rozwiązania jakiegoś problemu, składający się z ciągu następujących po sobie czynności (lub instrukcji).	https://sjp.pl/algorytm [dostęp: 10.07.2018]
2	Reasekuracja	Jest to transfer przez towarzystwo ubezpieczeń części lub całości ryzyka, które zostało już raz przyjęte od ubezpieczającego na podstawie stosunku umowy ubezpieczenia. W umowie występują dwa podmioty: zakład ubezpieczeń odstępujący ryzyko (reasekurowany, cedent) oraz zakład ubezpieczeń przyjmujący ryzyko (reasekurator, cesjonariusz).	https://mfiles.pl/pl/index.php/Reasekuracja [dostęp: 10.07.2018]
3	Ryzyko	W prawie cywilnym niebezpieczeństwo powstania szkody obciąża poszkodowanego, chyba że umowa lub przepis prawny zobowiązuje inną osobę do wyrównania szkody, wówczas ryzyko stanowi podstawę odpowiedzialności cywilnej. Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka jest niezależna od winy. Ryzyko szkody wynikającej z niektórych zdarzeń losowych (np. wypadek komunikacyjny) jest obowiązkowo ubezpieczane.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/ryzyko;3970588.html [dostęp: 10.07.2018]
4	Ubezpieczenie	Instytucja gospodarcza zapewniająca pokrycie potrzeb majątkowych, które mogą powstać w przyszłości wskutek występujących z określoną statystyczną prawidłowością zdarzeń losowych; ciężar tego pokrycia jest rozkładany za pomocą składek na wiele osób, którym zagrażają takie same zdarzenia losowe.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/ubezpieczenie;3990705.html [dostęp: 10.07.2018]
5	Umowy reasekuracyjne fakultatywne	Umowy takie stosowane są w przypadkach, kiedy jednostkowe ryzyko jest bardzo duże lub specyficzne i przekracza możliwości danego towarzystwa.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Reasekuracja [dostęp: 10.07.2018]

6	Underwriter	Głównym zadaniem underwritera jest ocena ryzyka związanego z klientem lub grupą klientów i wyliczenie, jaką cenę powinien on zapłacić za polisę.	https://www.karierawfinansach.pl/baza-wiedzy/opisy-stanowisk/underwriter-opis-stanowiska-zakres-obowiazkow-wynagrodzenie [dostęp: 10.07.2018]
7	Zarządzanie ryzykiem	<p>Podjęmowanie decyzji i realizacja działań prowadzących do osiągnięcia przez podmiot akceptowalnego poziomu ryzyka. W praktyce zarządzanie ryzykiem utożsamiane jest z procesami diagnozy i sterowania ryzykiem, których celem jest zapewnienie stabilnych wyników finansowych oraz stworzenie uwarunkowań dalszego rozwoju. Każdy proces zarządzania ryzykiem składa się z czterech następujących po sobie etapów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja ryzyka, – pomiar ryzyka, – sterowanie ryzykiem, – monitorowanie i kontrolowanie ryzyka. 	https://mfiles.pl/pl/index.php/Reasekuracja [dostęp: 10.07.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.